

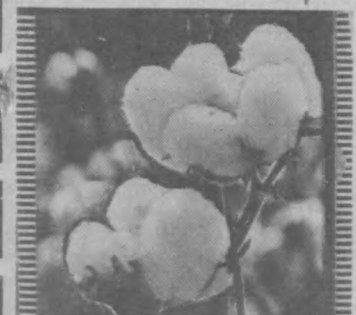
ГАЗЕТА
1918 йил
21 июндан
чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 204 (20. 771)

1990 йил 7 сентябрь, жума

Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН

КАРВОН ЙЎЛГА ЧИҚДИ

Бу йилги мавсумнинг ўзига хос хусусияти шундаки, пахта 10—15 кун аввал етилди. Уни танлаб теришга ҳам эрта киришилди. Шунинг учун ҳам илгор ижарачилар, звенолар, бригадалар йиллик плани бажарганликларига ҳақиқатга галаба рапортлари келиб турибди. Жумладан, Қашқадарё вилоятининг Косон районидаги Чуйков номли давлат хўжалигининг Абдухалил Тиловов бошлиқ бригадаси деҳқонлари дастлабки ютукни қўлга киритдилар. Хирмонга режадаги 50 тонна ўрнига 64 тонна юқори навли қўриқ дурдонаси тўкилди. Ҳар гектар майдондан 20 центнердан хирмон кўтарилди.

Мана шундай ишбилармон пахтакорларнинг ғайрат-шижоати туфайли вилоятда пахта хирмонлари тобора юксалмоқда.

Кунин-кеча Нишон пахта тозалаш заводи ёнида пахта ортан қўпалак трактор тежекалари саф тортиди. Бу ерга қўриқ хўжаликлар деҳқонлари дастлабки ҳосилни олиб келишди. Анъанавий ҳосил карвони ташкил этилишига бағишланган таътабли маросимни район партия комитетининг биринчи котиби Ҳ. Фармонов очди. У пахтакорларни янги мавсум билан қўлга, уларга пахта-ни нест-нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиб, топириқ ва мажбуриятларни шараф билан бажаришларини тилади.

Шундан сўнг Сальвадор Альенде номли «ВЛКСМ XVIII съезди» совхозларининг вакиллари пахтани топиришга киришдилар.

Бу йил қўриқ Нишон райони меҳнаткашлари пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Айни кунларда далада 700 дан зиёд терим агрегатлари юксак унум билан ишлатилаётди.

Дастлабки кунинг район хўжаликлари заводи 20 тоннага яқин хом ашё топиришди.

ришди. Пахта сифати яхши. Лаборатория ходимлари унга юксак баҳо беришди.

— Корхонамиз коллективи янги ҳосилни қабул қилиб олишга катта тайёргарлик кўрди, — деди завод директори И. Абдурахмонов. — 6 та пахта қабул қилиш пункти сифатли ремонтдан чиқарилди. Цехлар ва линияларда пахтани чигитдан тозалайдиган замонавий, мукамал ускуналар ўрнатилди. Пахтани тойлаш механизмлари соғанди. Умуман бу йил район хўжаликлариде етиштирилган 60,5 минг тонна ҳосилни қабул қилишга шай бўлиб турибмиз.

— Қарши районидан Қарл Маркс номли совхозда эса мавсум арафасида янги «Каучин» пахта тайёрлаш пункти ишга туширилди. У 10 минг тонна пахтани қабул қилиб олади. «Агрострой»га қарашли 4-механизацияланган кўчма колонна бинокорлари уни атиги бир йил ичида фойдаланишга топиришди, — дейди пункт бошлиғи Итолас Вазиров. — Бунинг учун бир миллион сўм маблағ сарфланди. Шунинг ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, авваллари совхоз пахтани 15 километр узоқликдаги тайёрлов пунктига топишарди. Эндиликда йўл қисқарди.

Умуман совхозда 2150 гектар майдонда пахта етиштирилди. Хўжалик миришкорлари 108-Ф навли пахта чигитини екишганди. Пахта чунонам бўлиб бердики, миришкорлар режадаги 5400 тонна ўрнига 6000 тонна хом ашё топиришга аҳд қилишди.

Сурхондарё, Самарқанд, Фарғона, Бухоро вилоятларининг пахтакорлари ҳам теримни жадаллаштириб юборишди.

ХИРМОНГА БАРАКА

Суратларда: 1. Янги пахта ҳир механизаторларидан би-
тайёрлаш пунктида тантанави Норқобил Шодмонов.
лар. 2. Оқсоқоллар «Ҳосил 4. Пахта — транспортерда.
карвон»га оқ йўл тиламоқ-
далар. 3. Хўжаликнинг мо-
В. МОЛГАЧЕВ
олган суратлар.

Ташвишли сигнал

Яна вагонлар ҳақида

Ҳурматли редакция! Бу йил совхозимизда ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ қовун-тарвуз етиштирилади. Айни шу кунларда пишқичилик пайтида қовун-тарвуз тайёрлашчилар қизин давом этмоқда. Мен икки қизим билан йирга ишлаб беш гектар майдонда қовун етиштирдим. 60 тоннадан кўпроқ қовун топириб, планимизни ошириб бажардим. Темир йўл станциясига жўнатиётган маҳсулотимиз ҳали кўп. Вагонлар етишмаслигидан машина-машина қовунлар далада қолиб кетмоқда. Бизга ким ёрдам беради?

Жумагул ҚУНАЕВА,
Хўжайли районидан «Ленинбод» бодорчилик-полиэтилен совхозининг оилавий ижара пудратчиси.

Жумагул Қунаеванинг хатида жон бор. Ёз бўйи лешона тер тукиб қилинган меҳнат ваъдаси етиштирилган қовун-тарвузларга шундай ҳам эътиборсизлик бўладими? Қовунларни сақлаш осон эмас. Қовун узилдики, шу кундан вагонларга юклаб белгиланган маҳалларга жўнатилиши керак. Амалда ундай қилинаётгани йўқ.

Бозор Гойинбоева, Қолбой Уразғалиев, Саёб Ҳайдуллаев, Қалаш Фармонов, Айкел Саресов, Қўмқобой Илалилов каби оилавий ижара пудратчилари давлатта пландан зиёд қовун-тарвуз топишмоқдалар. Совхозда ҳаммаси бўлиб 141 оила ижара пудратчилари полиз маҳсулотлари етиштирмоқдалар.

Совхоз дирекцияси Москва, Челябинск, Свердловск Мурманск ва бошқа областлардан 30 дан кўпроқ ташкилотлар билан полиз маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан шартномалар тузишган эди. Шу кунгача ана

— Менинг қўлимдан нима келади. Бир кун вагон келса, икки-уч кунлаб келмайди, сабабини суриштирсан: «Бугун вагон йўқ» дейишади, — деб жавоб берди.

Бу фақат бир совхоздаги аҳвол. Қорақалпоғистон мухтор жумҳуриясидаги кўпчилик колхоз ва совхозларнинг қовун-тарвуз ортлган 25—30 тележалари ҳар кунни Хўжайли, Нукус, Қўнғирот ва бошқа темир йўл станцияларидан вагонлар йўқлигидан қайтиб кетяпти. Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси раҳбарлари ўз ишларини қайта қуриш, янгилаш усулига ўтмаётганлигидан деҳқонлар қийналиб қолмоқдалар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕДАКЦИЯДАН:

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛ БОШҚАРМАСИ
РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
Рўзномамиз Қорақалпоғистон мухтор жумҳуриясида темирйўлчиларнинг айби билан полиз маҳсулотлари но-бўд бўлаётганлиги ҳақида иккинчи мақолани босаяпти. Одатда инсофли кишилар бундай ҳолатларда тинчлини йўқотиб, деҳқонларга қандай қилиб бўлса ҳам ёрдам беришга шошилади. Сизларни қўл қовуштириб ўтиришда айбалоқчи эмасмиз. Лекин, вагонларни ваъда қилгандан сўнг топиш керак. Акс ҳолда эл-юрт олдида, деҳқонлар олдида лабсиз бўлиб қоласиз.

Темир йўл вагонлари етишмаслиги ҳоллари бошқа вилоятларда ҳам содир бўлмоқда. Бу муҳим вазифа қандай ҳал қилинаётганлиги ҳақида рўзномамиз орқали деҳқонларга ўзингиз жавоб берасиз, деган умиддамиз.

«Совет Ўзбекистони» рўзномасига телеграмма

ҲАММАМИЗ ОБУНА БЎЛАМИЗ

Хўжалигимиз райондаги кўзга кўринган деҳқончилик жамоаларидан ҳисобланади. Кейинги йилларда хўжалик йилни фойда билан якунлаш йўлига чиқиб олди. Жумладан, уттан йил 4 миллион 310 минг сўм даромад қилиб, 1 миллион сўмдан зиёд соф фойда олди. Бу йил ҳам коллективимиз юксак марра-ни қўлаб ишламоқда. 1620 гектар ерда баракали ҳосил етиштирилди. Давлатга ка-мида 4 минг 150 тонна пахта сотамиз, деган ни-ятдамыз. Дефляцияни ҳам, қўл теримини ҳам бошлаб юбордик.

Бу йилги обуна шартидан яхши хабардоримиз. Барча шарт-шароитларни ҳисоб-олиб севимли газетамизга «Совет Ўзбекистони» рўзномасини астойдил қўлаб-қуватлашга қарор қилдик. Колхозимизда истиқомат қилаётган 60 га яқин партия ҳамда меҳнат ветерани, илгор механизатор ва колхозчилар «Совет Ўзбекистони» рўзномасига хўжалик ҳисобидан бепул обуна бўлади-ятдамыз. Дефляцияни ҳам, қўл теримини ҳам бошлаб юбордик.

Бундан ташқари «Совет Ўзбекистони» рўзномасига ёпишса обуна бўлади. Колхоз правлениси, партия комитети одамлар билан маслаҳатлашиб мана шундай қарор қабул қилди-лар.

Ўринбой УМАРОВ,
Гулистон районидан «Ленин номли» колхоз раиси.

Қўзқор ҲАЙДАРОВ,
колхоз партия ташкилот котиби вазифасини бажарувчи.

Касаба уюшмалари съезди олдидан

6 сентябрь кунини Ўзбекистон касаба уюшмалари кенгашида журналистлар билан учра-

шув бўлди. Учрашувда журналистлар жумҳурият касаба уюшмалари XIV съездида

тайёргарликнинг бориши билан танишдилар. Йиғилган-лар ҳузурида Ўзбекистон касаба уюшмалари жумҳурият кенгашининг раиси Б. А. Алламурадوف сўзга чиқди. (ЎзТАТ).

СПОРТ

КЕЧИКТИРИЛГАН УЙИНЛАР

● БУГУН «Пахтакор» коман-даси футболчилари биринчи давранинг кечиктирилган учра-шувини ўтказдилар. Футбол-чиларимиз Краснодарнинг «Ку-бань» коллективини қабул қи-лишди. Мамлакат чемпионати-нинг 30-тур ўйинлари эса кеча якунланди.

Иккинчи лиганинг Шарқий зонаси командалари ўртасида эса иккинчи кечиктирилган ўйин бўлди. Командалар биринчи

даврада қолдирилган учрашу-ларни ўтказдилар. «Спартак» — «Вашх» — 0:2, «Олга» — «Неф-таник» — 0:1. Ҳозир Находка-нинг «Океан» командаси билан Фарғонанинг «Нефтчи» кол-лектив 37 тадан очко билан пешқадамлик қилишмоқда. Наманганнинг «Навбахор» фут-болчилари 36 очко билан учин-чи бўлиб туришмоқда. Чим-кентнинг «Мелиоратор» коман-даси ҳисобида 35 та очко бор. Сентябрь оинида яна тўртта ке-чиктирилган ўйинни ўтказиш кўзда тутилган: 8-да «Олга» — «Автомобилист», 17-да «Спар-так» — «Сурхон», 27-да «Спар-так» — «Нефтчи» ва «Олга» — «Океан».

ПЕШҚАДАМЛАР МАВҲЕИ

● ОЛИЙ ЛИГА командалари ҳал қилувчи давра ўйинларини кўтарикли руҳда ўтказиб, ма-келарини мустақамлашга ҳа-қарай қилишмоқда. Навбатдаги учрашувларда қуйидаги ҳисоб-лар кайд қилинди: «Торпедо» [М] — «Динамо» [К] — 0:0, «Черноморец» — «Шахтёр» — 4:2, «Металлист» — «Динамо» [М] — 1:0. Ҳозир Киев дина-мочилари 26 очко билан пеш-қадамлик қилишмоқда. Пой-тахт армянчиларида 23 та очко тўпланган. Торпедочилар 22 очко билан учинчи ўринда бо-ришмоқда. «Спартак» ва Мос-ква динамочилари ҳисобида 24 тадан очко бор.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг ФАРМОНИ

ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ҲИМОЯЛАНИШИНИ КУЧАЙТИРИШГА ОИД БАЪЗИ ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

СССР Қуrolли Кучлари-да, ички қўшинларда, СССР Давлат хавфсизлиги коми-тетининг қўшинларида, те-мир йўл қўшинларида ҳам-да СССР Иттифоқининг қо-нувларида кўзда тутилган бошқа ҳарбийлаштирилган бўлимларда жанговар тай-ёргарликка оид машғулот-лар чоғида, қуrol-яроғ ва ҳарбий техникани ишла-тиш пайтида, қурилиш ва хўжалик ишларида, турмуш-да хавфсизлик чораларини бузиш оқибатида шахсий со-ставнинг ҳалок ва мажруҳ бўлиши фактлари бор.

дахсизлиги ҳуқуқий кафо-лотларини таъминлайдиган чора-тадбирларни кўзда ту-тишлар.

3. СССР Министрлар Со-вети ҳарбий хизматчилар-га, шунингдек ҳарбий хиз-мат ёшидагиларга улар армияга қақрилган вақтда, хизмат вазифасини бажариш даврида бошқа шахсларнинг ғайриқонуний хатти-ҳа-ракатлари сабабли ҳалок, ма-йиб бўлган ёки соғлигини йўқотган, ҳарбий хизматни ўташ чоғида бахтсиз ҳо-диссаларга ёки касалликларга учраган тақдирда мажбурий давлат шахсий сугуртасини жорий қилиш тўғрисидаги масалани 1991 йилнинг 1 я-нварига қадар ҳал этиб бер-син. Шунга асосланилди-ки, сугурта СССР Мудофаа министрилиги, СССР Ички ишлар министрилиги, СССР Давлат хавфсизлиги коми-тетини, СССР Транспорт ку-рилиши министрилиги, бош-қа министриликлар ва идора-ларнинг маблағи ҳисобидан амалга оширилади.

4. СССР Соғлиқни сақлаш министрилиги зиммасига мажбурий, қўшинларнинг жо-йини ўзгартириш, махсус топишириқларни бажариш чо-ғида ва бошқа вазиятларда шикастланган ҳарбий хиз-матчиларга ҳарбий тиббий муассасалар ёрдам бера ол-маган тақдирда шовилинч тиббий ёрдам берилишини таъминлаш вазифаси юк-латилсин.

5. СССР Олий Советига ҳарбий бошқарув мансаб-дор шахслари ва идора-ларининг устав муносабат-ларидан четга чиқадиган ҳамда ҳарбий хизматчилар-нинг ҳуқуқлари ва шахсий кадр-қимматини намситади-ган ғайриқонуний хатти-ҳа-ракатлари хусусида «Дав-лат бошқаруви идоралари ва мансабдор шахсларнинг фуқаролар ҳуқуқларини кам-дорлигини аниқлаш тўғриси-да» қарор қабул қилинган ҳа-қидаги қарорларни 1989 йил 2 н-оя-брь СССР Қонунига муво-фиқ ҳарбий трибуналларга шикоят қилиш ҳуқуқини ҳарбий хизматчиларга бе-риш тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш таклиф этил-син.

6. СССР прокуратураси ҳарбий хизматчиларнинг ҳа-локатида, майиб бўлишида ёки соғлигини бошқа тар-зда йўқотишида айбдор бўл-ган шахсларни жавобгарлик-на тортиш тўғрисидаги ма-салаларни зудлик билан ҳал қилсин. СССР Бош про-курори ҳарбий фаолият со-ҳасидаги хавфсизлигини таъ-минлашга оид қонунларнинг икросини, назорат қил-иш юзасидан ҳарбий проку-ратуранинг фаолияти устидан шахсий назоратни кучай-тирсин.

7. СССР Олий Советига СССР Мудофаа министри-лиги, СССР Ички ишлар ми-нистрилиги, СССР Давлат хавфсизлиги комитети, бош-қа министриликлар ва идо-раларнинг ҳарбий хизмат-чилар конституцион ҳуқуқ-ларига роя этилиши, улар-нинг ижтимоий ва ҳуқуқий ҳимояланишини кучайтириш юзасидан қураётган чора-тадбирлари самарадорлиги-ни мунтазам назорат қилиб туришини уюштириш тавсия этилсин.

Совет Социалистик Рес-публикалари Иттифоқининг Президенти

М. ГОРБАЧЕВ.

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

● БОНН. Халқаро жамоат-чилик СССР Президентини М. С. Горбачев билан АҚШ Прези-денти Жорж Бушнинг Хельсин-кида олий даражада бўладиган учрашувига катта умид боғламоқда. Чунки БМТ Хавфсизлик Кенгашининг Яқин Шарқ тангитини бартараф этишга доир қарорларини Мос-ква билан Вашингтон ўртасида қилинган ҳамкорлик бўлган, Шарк билан Фарб ўртасидаги қарши-ма-қаршиликлар бартараф этилган тақдирдагина амалга ошириш мумкин. Жаҳонда сиёсий жиҳатдан янада ривож-ланишга эришиш учун СССР билан АҚШ ягона йўл тутиш-лари муҳимдир, деди «Дойч-ландфун» радиостанцияси мух-бири билан сўбатда ГФР таш-қи ишлар вазири Ганс-Дитрих Геншер.

● ВАШИНГТОН. АҚШ дав-лат котиби Жеймс Бейкер Қўш-ма Штатлар Камбоджа тевара-гидида вазиятни бартараф этишга қўламашмиш мақсадда Хун Сен бошчилигидаги шу мамлакат ҳукумати билан бе-восита мулоқот бошлашга қар-ор берганини маълум қилди. У АҚШ сенати ташқи ишлар комитетидеги мажлис-ларда сўзга чиқиб, шундай де-ди: Хун Сен ҳукуматининг уш-бу муаммoga амелий ёндашу-ви ҳисобга олиб ва «буш» жараёнини илҳом борице кўп-роқ қўллаб-қувватлаш мақса-дида биз асосли қадам таш-лари муҳимдир, деди «Дойч-ландфун» радиостанцияси мух-бири билан сўбатда ГФР таш-қи ишлар вазири Ганс-Дитрих Геншер.

● ҚОХИРА. Ироқ Президен-ти Саъдад Хусейн йўриг кеча-си Ироқ халқига мурожаат қи-либ, халқаро қанал натижаси-да вужудга келган қийинчи-ликларни енгиш учун жипс-лаштишга қақриди, деб хабар беради Бағдоддан МЕНА аген-тиги. Ироқ президенти халқ-аро жаза чоралари-мамлакат-да озиқ-овқат ва дори-дармон ниҳоятда етишмаслиги олиб келганини эътироф қилди. У «Америка Қўшма Штатлари сиоистларнинг гапи билан ва Фарбдаги сиёсий доиралар ёрдамида жаза чоралари тў-

ридаги қарорни қабул қи-лганини тасдиқлади.

[ТАСС].

Партия турмуши: нуқтаи назар

ОЙНАИ жаҳондаги лавҳага қараб ҳайратдан қотиб қолдим: кўринишдан совет-соғ бир одам ҳаммининг кўзи ўнгиде партия билетини ёқиб юборди. Тегин катта бир ишни қилди қўйгандай атрофдагиларга қараб қўйгандай...

КПСС XXVIII съездида эса бутун онгли ҳаётини КПСС сафиде ўтказган бир неча раҳбар ходим ўзини тарбиялаб юзга етказган партиядан чиқишга қарор қилганлигини билдирди. Ўзбекистонда ҳам айрим кишилар ана шундай иш тутатганликларини эътиборга оlish.

Эйпай, нима бўлапти ўзи. Наҳотки бизни рўшноликка олиб чиққан, доимо зағуликка ундаган, янгиликни, покликни ҳаракатининг ташаббускор бўлган партия-миздан юз ўнгирлаётган бўлсалар! Улар эмасмикин айнан КПСС аъзоси бўлганлиги учун ҳам мансаб пиллавларидан юқори-га кўтарилган! Ҳўй, айтилди, партиянинг кейинги биллардаги фаолияти айримларни қониқтирмай қўйди. Аммо наҳотки ана шундай оғир пайтда биз сўнгги чорани қўлашасан!

— Бундан ажабланишга ўрин йўқ, — дейди кекса коммунист, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Исмоил ака Зокиров. — Коммунистик партия навбатдаги синовдан ўтаётди. Жамиятнинг шунча қонунят бор: фақат турмушнинг чигириндан ўта олган ақиде, расм-рўйс ва ҳолатларга барқарор айкади. Синовнинг тақдирини, шубҳасиз, партиянинг бу хил мушкулотларга нечоғлик тайёр эканлигига боғлиқ. Зеро, бундан партия сифатининг мустақиллиги, аниқроқ, коммунистларнинг ўз уюшмаларига муносабати ҳам катта роль ўйнайди.

Исмоил ака тўғри гапни айтди. Ҳозирги кунда жамият, хусусан, КПСС ички ҳаётида рўй бераётган ўзгаришларга, турли воқеа ва ҳодисаларга муносабат билдиришнинг мумкин эмас. Зеро, йиллар давомида юз-юзлаб сингил кетган ҳаракат ва сукунат тўғрисида ҳам ана шу кўйга тушиб қолдик. Энди эса биз ёзувчи Абдулла Қаҳҳор айтгандек, «партиянинг оддий соддалик эмас, онги аъзоси бўлишимиз зарурлигини тушуниб еталамиз».

Бугунги кунда жамиятдаги бундай танг аҳволга айнан Коммунистик партия сабабчи, даявотлар ҳам кўп. Ҳақиқатдан ҳам шундаймикин! Кекса коммунистлар ҳам бунин ҳар хил талқин этишяпти. Улардан айримлари биз билиб-билмай партия ҳужум-роҳлиги учун шартин яратиб бердик, дейишяпти. Мамлакатда давлат ва жамоат ташкилотлари тўғрисида мукаммал қонуннинг йўқлиги тўғрисида уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш бевосита партия зиммасига тушди. Ана шу мувофиқлаштириш аста-секинлик билан буйруқбозликка айланиб кетди. Ҳукукий давлатда эса системанинг ўзи бундай ишга йўл қўймайди.

Партия жамиятдаги барча оғир-енглик ташвишларни ўзи зиммасига олганидан кейин биз, ушунинг битмаслигини англадик. Томорқанимизга бригадир сув бермай қўйса ҳам партия комитетига арз қилардик. Хуллас, битта жамоат ташкилотининг иккинчига мезгилдан ортиқча баҳо бердик. Натижада партиячилар у ёқда турсин, ҳатто коммунистларнинг ўзи ҳам партия органлари фаолиятидаги камчиликлари оқиб айтишдан қўчиб қолдилар. Кейин... раҳбарларнинг шундай селфи юзга келдики, улар фаолиятидаги кичик қўсулларнинг ҳам оқиб айтишининг иложи йўқ.

жиз бўлмай қолди. Партия органларида қайта қуриш ниҳоятда қоникмасиз бораётганлигининг сабаби ҳам ана шу органларда эскича фикрлейдиган айрим раҳбарларнинг ишлаётганлигидир. Одатда бундай кишилар фаолиятдан қамчилик топиш ҳам қийин. Махлисларда поклик, фидойилик ҳақида тўқилгандай гапиряшади. Ҳамма қатори, ҳатто эшадор қилишади, мослашиш қобилиятини намоиш қилишади. Узоққа бориб юрмайлик, халқ депутатлигига сайловлар чоғида улар демократия жараёнига қанчалар таъсир кўрсатишмади дейсиз? Шунинг учун ҳам айримлар партия аппаратида каттик норози бўлишди.

Раҳбарлик лавозимига фақат КПСС аъзолари қўйилиши керак, деган эзилмаган қонда ҳукм сурганилигини ҳеч ким инкор эта олмайди. Ҳатто оддий бригада бош-

засига яхши тушунишмайди. Нонлож ўрта мактаб ўқувчилари, ҳунар мактаблари талабалари ва идора фолларини жалб қилди. Бунинг ўрнига халқнинг тилида айтилгандай «От овора, ерава оворан қилмай, район партия комитети бевосита шу жойининг ўзидан яхши, сўзасом, кенг, фикрли кишиларни тарғиботи сифатида тайёрла-са ёки илгари кенг кўламада фойдала-нилан ва том маънода ўзини оқлаган сиёсий ахборотчилик ишнинг қайта тикласа бўлмайди. Агар лозим бўлса уларни моддий рағбатлантириш ҳам зарур».

Айримларга аппарат сўзини айтсангиз, тепа сочи тикка бўлиб кетади. Мен бу ўринда фақат партия органлари идорасини эмас, умуман, маҳкамачиликни назарда тутаяман. Яшириб нима қилмасиз, партия органлари ходимлари бир йилдан бери

ради. Вилот партия комитети эса Тошкент, Тошкент эса Москвага бу таклиф билан чиқди. Мана б йилдирки, масала жал бўлгани йўқ. Ваҳолонки, аҳолиси сон янги миллиондан ортиқ бўлган шаҳар учун вақтин макбуот жуда ҳам зарур. Наҳотки, вилот партия комитети олий ўқув юрталарида чиқаётган туртга кўп нухали газеталарни бирлаштириб, шаҳар рўзномаси ташкил этиш тўғрисидаги фикрни ўтказса олмас?

Партия қайта қуриш жараёнини бошлаб берди ва дастлабки қадамлари ёмон бўлмади. Аммо бугунги кунда маҳкамачилик унинг бўзгандан олиб турибди. Бундай тўсиқни енгиб ўтиш учун эса ҳозиргидек ярим-ерти қарорлар, ярим-ерти ҳаракатлар қамлиб қилинди. Ҳамма идорада ишлай-диган маҳкамачига тош отади-ю, уларнинг ўринини босадиганлар билан ҳеч қилинган иш йўқ. Айрим фаолиятсиз бошлангич партия ташкилотлари ва лоқайди, доимо бета-раф баъзи коммунистларга уларнинг қимлигини очиб-ойдин айтишдан тортинамиз. Кўпчица плани бажармаган ҳужалик раҳбари ёки ишчини уришмасиз, ёмон ишлаган, фаолият кўрсатмаган оддий коммунистга жазо бермаймиз.

Ошқоралик бошлангандан бери «биз йиллар давомида марказнинг кўрсатмаси билан ишлаб келдик, энди мустақил фаолият кўрсатишимиз керак», деб жас соля-ламиз. Бу гапга мен ҳам юз фоиз қўша-лаяман. Аммо нега энди марказда партия-га қарши бошланган иегогарлик ҳаракати-ни ана Ўзбекистонга олиб келишимиз кера-ка?

Ҳамонки, тўла ҳукукий давлат барпо этилмаган экан, жамиятнинг бошқариб тура-диган сиёсий куч керак-ку. Ҳозир, мана шу кунларда эса Коммунистик партиядан бошқа ҳеч қандай куч бундай қудратга, таърибага эга эмас. Шундай экан, КПСС-га ҳақе тош отаверишдан нима фойда? Ундан кўра жамиятнинг барча соғлом куч-ларини маҳкамачилик, лоқайдилик каби ил-латларга қарши қуришга сафарбар қил-сак, партиянинг жамиятни бошқариш таъ-рибасидан фойдали томонларини қўлла-сак, раҳбарлигининг буйруқбозлик усулла-рига барҳам берсак, шу маъқулроқ эмас-ми! Қолаверса, халқимизда «бургага аччиқ қилиб, қўрпани қўйдиришдан нима фой-да», деган ақойиб нақл ҳам бор.

Жамиятни маънавий-руҳий жиҳатдан қайта қуришдан оғир йўқ. Ҳали ҳам партия комитети бюроси махлислари ҳуж-жатлари халқдан сир тутилади. «Эта мах-фий» тамгаси босилган ҳужжатлар йиллар давомида темир сандиқ ва жоюларда чаг босиб ётибди. Биз бу ҳаракат билан партияни халқдан ажратиб қўяламиз.

Эсингизда бўлса, айниқса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Нав-рўз» байрамни нишонлаш ҳақидаги қаро-риден кейин одамларда партияга ҳурмат, эътибор кучайди. Биз ана шундай халқ аёна ва уаумининг таъсирчан кучидан, оммавийлигидан фойдаланишимиз зарур.

Шоир Абдулла Орипов ўз шеърда Мар-казом биносини «Нахот қалъаси» деб атади. Битгинининг итхосида оддий бир коммунист сифатида мен ҳам ана шу қалъ-амизнинг ишонлиқ, мустаҳкам бўлишини чин дилдан истайм. Чунки халқнинг бутун умиди — ана шу нахот қалъасидан, умид кўргонидан!

Фармон ТОВШЕВ

«Совет Ўзбекистонининг Самарқанд вилояти бўйича мухбири».

КРЕМЛДАГИ УЧРАШУВ

СССР Президенти М. С. Горбачевнинг Молдова жум-хурияти Президенти М. И. Снегур ва жумхурият Ми-нистрлар Кенгашининг Раиси М. Г. Друк билан учрашуви бўлиб ўтди. Улар жумхурият-даги сиёсий вазият ҳақида, вазиятни барқарорлаштириш юзасидан қўриладиган чора-тадбирлар тўғрисида СССР Президентига ахборот берди-лар. Молдованинг олий раҳ-барлари Молдова мустақил жумхурияти СССР таркиби-да, бошқа иттифоқдош дав-латлар билан, мамлакатнинг барча халқлари билан бирга-лигидан муваффақиятли ри-вожланиши, яхтимойи янги-ланиш йўлидан олға бориши мумкинлигига ишончлари ко-мил эканини таъкидладилар. Улар бутун мамлакат итти-соидетини умумийиитофқ бо-зори, мустаҳкам ҳужалик алоқалари негизда янги ик-тисодий муносабатларга тез-роқ ўтказиш ва янги Итти-фоқ шартномасини тайёрлаш зарурлигига эътиборини қар-ратдилар.

М. С. Горбачев жумхури-

ятнинг мустақил давлатлар Иттифоқи таркибидеги яхлит-лигини сақлаб қолиш, барча масалаларни сиёсий усуллар билан, ўзаро ҳурмат, ҳамжи-ҳатлик, иноқлик ва холис ий-тат асосида ҳал этиш керак, деган фикрда қатъий турга-нини айтиди. Миллатлараро муносабатлар — айниқса но-зик иш, — деди сўзини давом эттириб М. С. Горбачев, бу иш ваъминлик билан қарор-лар қабул қилишни, хилма-хил барча манфаатларни, ҳар қандай тадбирларнинг оқи-батларини аниқ ҳисобга олиш-ни талаб қилади. Ҳис-ҳая-жон, шубҳа-ғумон, айниқса қарама-қарши туриш вазия-тини чингаллаштириш ва му-раккаблаштириш мумкин.

М. С. Горбачев жумхурият раҳбарларининг жумхурия-даги аҳолини нормаллашти-риш юзасидан дарҳол сиёсий чора-тадбирлар қўриш ийи-тида эканликларини маъқулла-ди.

Суҳбатда СССР Прези-дентлик Кенгашининг аъзоси А. Н. Яковлев қатнашди. (ТАСС).

Муштарийлар билан мулоқот

ҚУВОНЧУ
ТАШВИШЛАРИНИНГ
ШЕРИКМИЗ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» РЎЗНОМАСИ МУХАББИРИЯТИ
ХОДИМЛАРИНИНГ ГАЗЕТХОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВИДАН

Рўзномамизга обуна қилиш бошланган муносабати билан кўча-кўйда, транспортда, чойхоналарда ва бошқа жа-моатчилик жойлариде унинг тарғиб-тарғиб, мазмун-мундарижаси ҳусусида турли фикрлар бидаврилаётгани эътиборини тортади.

Тошкент асбосозлик за-водида кираверишда шу завод ишчиси Қодир Ҳошимов билан мулоқотда бўлдик.

Газетанинг орқали нима учун рўзнома ва ойналар нархи ошганини билди ол-дим. Гап шундаки, айрим на-саларини пулга какиб, мушхо-да қилиб бўлмади. Айниқса, маънавий озиқ хусусида. Мен ўн беш йилдан бун «Совет Ўзбекистонининг ўқиб келаман. Унга азиям-ли йилим йўқ. Чунки мен дилимдаги саволларга га-зетадан жавоб топаман, комму-нист сифатида мен ташвиш-лантириган ўй-муаммолар ечи-мига дуч келаман. Ишдан ҳо-риб келганимда у-таскин бер-гандай бўлади, эл-юрт хотир-жамлигини билиб ҳордигим чиқади. Шунинг учун ҳам бу рўзномага биринчилар қатори эзилмаган ва ҳамкасбларимни ҳам шунга даяват этаман.

Янги йилда жумхурият Ком-партияси Марказий Комитети органи бўлиб чиқаётган отаҳон газетига истақларим: ишчилар меҳнат фаолияти чуқурроқ ва кенгроқ еритилса. Улар талаб ва эҳтиёжларини қондирмаёт-ган корхоналар қаттиқ танқид қилинса. Бозор иқтисодиётига ўтиш масалалари аниқ тушу-рилса. Яхшанба саҳифаси мунтазам ва қизиқарли қилиб бериб бориlsa.

В. П. Чкалов номли Тош-кент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси мастери Сунатил-ла Шерсуюлов 10-автосуда учратиб қолдик.

Рўзномамизга азияли раҳматли даявдан бизга ая-ана бўлиб қолган. Улар ахлоқ-одоб тўғрисидаги мақолаларини севиб ўқидилар. Мухбирингиз «Ичимликлар махласи» (қой ҳақида) мақоласини эълон қи-лишдан олдин у киши билан суҳбатлашган экан. Ўз фами-лияларини қўриб, севиб кет-ганликлари кўз ўнгидан кет-майди. Рўзнома — бизнинг ҳам маслаҳаттўғрими бўлиб хизмат қилмоқда. Унга фақат мен эмас, балки икки акам ҳам обу-на бўлимоқчи. Истагим: жа-мийатимизда тартибузаўрликлар кучайганини сабабли уларини фаш этидиган фелетонлар, танқидий мақолалар кўпроқ бериlsa. Зотан бундай киши-лар жиноятчиға таъсир этмас-да, ёшларга сабоқ бўлиши ке-рак, деб ўйлайман.

Киров районидеги «1-От-чопар» маҳалласида яшовчи Исхандар Исроилов ўғли Аваз-нинг никоҳ тўйидеги гурунгда рўзнома хусусида уруш ва меҳнат ветеранлари билан му-лоқот қилишга тўғри келди.

Сиздан уғина, биздан бу-гина, деган гап бор, — деди Улуғ Ватан уруш қатнашчиси Мавлон ака Раҳимов. — Газе-танинг мақолалар босишдан таш-кари ташкилотчилик ишлари ҳам бўлиши керак. Айтайлик, биз яшаб турган Чита, Мари-уполь, Сизран, Якутск, Марийск қўлавлари номи-нима учун қўйилганини ҳеч ким тушуниб беришмаяпти. Агар газега шу кўчалар номи-ни урушда жасорат, меҳнатда шижоат кўрсатган кишилар но-ми билан аталганида ерданин аямаса саовоби иш қилган бў-ларди. Биз эса ўз навбатида обуна масаласида қўллаб юбо-рардик.

Ҳа, муҳабриятда қаламқаш-лари шунга ўшах хариш иш-ларга жуда кўп марта қўл уришган. Меҳнатқатнашчи қа-бул қилиш пайтида ўртага таш-ланган масалалар, телефон ор-қали озаки шикоятлар, нота орқали мувожазларда қўла-рилган муаммоларини ҳал қи-лишда баш қўлишган. Бундан кейин ҳам шундай бўлади. Чун-ки...

У. АБДУВАЛИЕВА — инке-нер: шахардаги боғчаларда ўринлар сон етишмади. Ма-ҳаллий миллат фарзандлари ўқитган мактаб олис. Дўкон-лар пештахталариде тузукроқ нарсас йўқ. Ана шулар ҳақда мақолалар эзилса.

А. ШЕРАЛИЕВ — ишчи: жа-мийатдаги қамчилик, нуқсонлар-ни фаш қилишга газега фел-етонларга кўпроқ қўй ақрибти бурса. Мамлакат, республика-даги қизиқарли янгиликлар ҳа-қида тез-тез эзилса.

Х. ТОЖИЕВ — цех бошли-ги: бозор муносабатларига ўтишга тайёргарлик пайтида олибсатарлар фойдаланиб қо-лишяпти. Ана шундай башара-ларни фаш қилувчи материал-лар бериб боришимиз керак.

МУХАББИРИЯТДАН: Бундай мулоқотлар ҳалқ жумхурият бўйлаб давом этади. Хуллас, рўзнома ходимлари қарда ким билан учрашсанлар, уларнинг қувонч-у ташвишларига шериклик қафолатини берадилар.

РСФСР
Коммунистик
партиясининг
таъсис съезди
тўғрисида
ахборот

1990 йил 5 сентябрь ку-ни Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида РСФСР Коммунистик партияси таъ-сис съезди иккинчи босқичи-нинг иши давом этди.

РСФСР Компартияси Мар-казий Комитетининг бирин-чи қотиби И. К. Полозов раислигида ўтган эрталабки мажлисда делегатлар РСФСР Компартияси Марказий на-зорат комиссиясининг раиси лавозимига номзодларни му-ҳокама қилдилар.

Шундан кейин съезд РСФСР Коммунистик пар-тияси Марказий Комитети ва Марказий назорат комис-сияси таркибига сайлаш учун кўрсатилган номзо-дарни қўриб чиқишга ки-ришди.

Кундузги мажлисда КПСС Марказий Комитетининг қо-тиби Ю. А. Манаенков раис-лик қилди.

Кечки мажлисда санақ комиссиясининг раиси И. П. Воробьев танафус вақти-да бўлиб ўтган яширин овоз бериш натижаларини эълон қилди. Ю. А. Гагарин номи-даги ҳарбий-ҳаво академия-сининг катта муаллими Н. С. Столяров қўнчилиқ овоз билан РСФСР Компар-тияси Марказий назорат ко-миссиясининг раиси қилиб сайланди.

Сўнгра мунозара давом этди. Унда Москва вилоя-тидаги Солнечногорск халқ судининг раиси Ю. М. Сло-бодкин, Догостин электр-торминг асбос-ускуналар за-водининг бригадирини М. А. Гасанов қатнашдилар.

Мажлис охирида РСФСР Коммунистик партияси Мар-казий Комитети ва Марказий назорат комиссиясининг аъ-золарини сайлаш юзасидан овоз берилди.

СССР Давлат банкидан

АСЛ МЕТАЛЛАРДАН ИШЛАНГАН ЭСДАЛИК
ТАНГАЛАРИНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ТЎҒРИСИДА

1990 йилнинг 5 сентябридан бошлаб ягона Рус давлатининг 500 йиллиги (Пётр I даврига) бағишланган қуйидаги танга-лар муомалага чиқарилади:

3 сўмлик кумуш тангалар (асл металлнинг соғ оғирлиги — 31,1 грамм, соғлик белгиси — 900);

100 сўмлик олтин тангалар (15,55 грамм, 900);

50 сўмлик олтин тангалар (7,78 грамм, 900);

150 сўмлик платина танга-лар (15,55 грамм, 999);

25 сўмлик палладий танга-лар (31,1 грамм, 999).

Тангалар доира шаклида бў-либ, диаметри юқоридаги тартибда: 39 мм., 30 мм., 22,6 мм., 28,6 мм., 37 мм.

Ўндан узук чизақ бўлади, чи-зақ остига металлнинг Д. И. Менделеев химиявий элемент-лар даярий системасидаги ўр-ни, асл металлнинг соғ оғир-лиги, қотишманин соғлик бел-гиси қарбқолинган товар белгиси қўйлади.

Тескари томониде:

— 3 сўмлик биринчи кумуш тангада Пётр I давридаги рус флотининг рамиз бўлган икки-та елкали кеманин ва Пётр I расми ташкирилган танга-нинг қабакиқ тасавири жой-лаштирилади, шунингдек ай-лана бўйлаб: юқорида «Ягона рус давлатининг 500 йиллиги», қуйида «Пётр I флот» сўзлари бўлади;

— 3 сўмлик иккинчи кумуш тангада Петровпавловск кўр-ғони фониде елкали кема ва қайиқнинг қабакиқ тасави-ри жойлаштирилади, шунинг-дек айлана бўйлаб: Юқорида «Ягона рус давлатининг 500 йиллиги», қуйида «Пётрпав-ловск қалъаси, 1703 йил» сўз-лари эзилди;

— 100 сўмлик олтин танга-да Ленинграднинг декабрист-лар майдонидеги Пётр I ҳай-калининг қабакиқ тасавири жойлаштирилади, шунингдек

доира бўйлаб: юқорида «Яго-на рус давлатининг 500 йил-лиги», қуйида «Пётр I ҳайка-ли» сўзлари эзилди;

— 50 сўмлик олтин тангада Москвадаги фаришта Гавриил (Жаброил) черковининг қаба-киқ тасавири, унинг ўнг томо-нида фаришта Гавриилнинг бутдаги қиёфаси, сўлда «1707 йил» санаси (черков қуриб битказилган йил) жойлашти-рилган, шунингдек айлана бўй-лаб: юқорида «Ягона рус дав-латининг 500 йиллиги», қуйида «Фаришта Гавриил чер-кови» сўзлари бўлади;

— 150 сўмлик платина тан-гада рус қўнчилиқларининг шведлар билан Полтава жан-ги пайтида бир гуруҳ суворий-ларнинг қабакиқ тасавири жой-лаштирилган, шунингдек ай-лана бўйлаб, юқорида «Ягона рус давлатининг 500 йиллиги», қуйида «Полтава жанги, 1709 йил» сўзлари бўлади;

— 25 сўмлик палладий тан-гада рус подшоиси Пётр I нинг Петровпавловск қалъаси ва елка-ли кема фонидеги қабакиқ тасавири жойлаштирилади, шу-нингдек айлана бўйлаб: юқо-рида «Ягона рус давлатининг 500 йиллиги», қуйида «Пётр I — ўзгартирувчи» сўзлари бўлади.

Тангаларнинг айнама-сирти тарам-тарам чизақлар-дан иборат бўлади.

Муомалага чиқариладиган асл металл тангалар «пруф» махсус сифати билан:

— Кумуш тангаларнинг ҳар бир тури 40 минг дона;

— 100 сўмлик олтин танга-ларнинг ҳар бир тури 14 минг дона;

— 50 сўмлик олтин тангалар-нинг ҳар бир тури 25 минг дона;

Платина тангалар 16 минг дона;

— палладий тангалар 12 минг дона нухсада чиқарилган бўлиб, СССРда ва чет элларда сотишга мўлжалланган.

Муомалага чиқариладиган тангалар ҳамма турдаги қў-лавлар учун ёзиб қўйилган қи-ямет билан ҳеч қандай че-калмасиз қабул қилиниши маж-бурийдир.

Янис Райнис тугилган кун-нинг 125 йиллиги муносабати билан эсдалик танга муомала-га 1 сўмлик эсдалик тангаси чиқари-лади.

1 сўмлик эсдалик танга оқ тусдаги мис-никел қотишма-сидан тайёрланади ва диа-метр 31 миллиметрли думалоқ шаклда бўлади.

Танганинг ўнг ва тескари томонлари атрофи қабакиқ ҳошялиқ бўлади.

Танганинг ўнг томониде СССР Давлат герби жойлаш-тирилган ва «СССР», «1 рубль» ва «1990» сўзлари бори.

Танганинг тескари томониде Я. Райнининг қабакиқ тасави-ри жойлашган бўлиб, унинг

Дўстона ҳамкорлик бино-корлар иш натижаларига ба-рака киритяпти. Бунин Тош-кент шаҳрида қурилиш иш-лари олиб борувчи бош бош-қарма 4-трестига қарашли 19-бинокорлик бошқармаси мисолида ҳам қўнши мум-кин. Бошқарма бинокорла-ри турли миллат вакилла-ридан ташкил топан бўлиб, улар қўнли-қўлга бериб меҳ-нат қилаётарлар.

Бундай ҳамжиҳатлик иш да яхши натижалар беря-пти. Масалан, улар Ювусобод мавзесидеги Қариялар ўн қурилишда ҳозирнинг ўзи-даёқ 1 миллион сўмлик қу-рилиш-монтаж ишларини адо этиб қўйдилар. Эришил-ган суръатни қулайтира-бориб, бу объектни келгуси йилда фойдаланишга топ-ширишга аҳд қилинди.

Суратда турли миллат вакиллардан иборат би-нокорлар жамоаси аъзола-ри — Собир Аҳмедов (чап-дан-ўнгла), Нурмухаммад Шерпўлатов, прораб Акир Юсуфов, Қодир Усмонов, Абдулаббасов Ботиров, Нур-сейт Сабиталиев ва Илҳом Хайровларни қўриб туриб-сиз. Улар хаммаша смена топишқарларини энида адо этишга эришляптилар.

Сурактаж Е. БОТИРОВ.

• Қонунни шарҳлаймиз •

Бугун биз «СССРда фуқароларнинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги ҳамда «Ҳарбий хизматчиларнинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонуларнинг амалга ошириш арафасида турибмиз.

Пенсияга тааллуқли янги Қонун турли тоифадаги меҳнаткашлар ижтимоий таъминотидаги илгартирилган асосий сизилликни бартараф этди. Келгусида меҳнатчилар, артистлар, авиация ходимлари ва бошқалар учун пенсия тўғрисидаги ягона Қонун қўлланилади.

Эндиликда пенсия миқдорининг умумий иш стажига боғлиқлиги белгиланди. Бошқача айтганда, киши қанча кўп ва яхши ишласа, унинг пенсияси миқдори ҳам шунча кўп бўлади.

Ходимнинг меҳнат ҳиссасини ҳолис баҳолаш учун эндиликда пенсия, пенсияга мурожаат этишдан олдинги сўғги 15 йиллик иш стажининг кетма-кет келувчи истаган 5 йили ичиданги иш ҳақидан ҳисоблаб чиқариладиган бўлди. Чунонинг эркинлик 25 йил, аёллар 20 йил иш стажига эга бўлганларида, қарилган пенсиянинг асосий миқдори иш ҳақининг 55 фоизини ташкил этади. Пенсия тайинлаш учун талаб қилинган иш стажидан ортиқ ҳар бир йил учун иш ҳақининг 1 фоиз миқдоридан қўшимча берилди. Пенсиянинг энг юқори миқдори пенсия ҳисоблаб чиқарилган иш ҳақининг 75 фоизидан ошмаслиги лозим. Пенсия ҳисоблаб чиқариладиган энг юқори иш ҳақи 700 сўмни ташкил этади.

Шундай қилиб, Қонунда белгиланган пенсия миқдорини ҳисоблаб чиқариш механизмидики асосий омиллар ўз ичига олади: яъни иш стаж ва меҳнат учун берилган моддий мукофот миқдорига боғлиқ бўлади. Меҳнат стажини ҳисоблаб чиқариш тартибига маълум ўзгаришлар киритилди.

Янги қонунга биноан қарилган пенсия ҳисоблаб чиқариладиган стажга ҳеч қандай шартсиз, олий ва ўрта ўқув билими юрталарида, аспирантура, докторантура ҳамда клиник ординатурада ўқиган турларини ҳисоблаб чиқарилади. Фронтида бўлган давр, Ленинград қамали давридаги иш, шунингдек байроқчиллик равишда қатъон қилинганларнинг жазоси ўтмиш муддати учун баравар миқдорда стажга қўшилибди.

Ватан уруши йилларидаги армия хизмати икки баравар миқдорда стажга қўшилибди. Шунингдек Ватан уруши йилларидаги иш стаж, шу жумладан ҳарбий хизматларнинг эркин ёлланган таркибидан ишлаган иш даври ҳам стажга қўшилибди.

Аёллар учун ҳам биринчи имтиёзлар кўзда тутилган. Ишлаган аёлларнинг бола-каси қараб турган даври ҳаммаси бўлиб 6 йилгача иш стажига ҳисобланади, (бола 3 ёшга тулганга қадар).

Иккинчи рўйхат бўйича имтиёзли пенсия тайинлаш ҳуқуқи корхоналарга берилган: — эркинлик 55 ёшга тулганларида, аёллар 50 ёшга тулганларида пенсия белгиланади. Бундан корхоналарга, ходим умумий пенсия ашига еттунга қадар, СССР пенсия фондига пенсия тўлаш билан боғлиқ ҳаракатлари тўлаш учун маблаўга ўтказиш мажбурияти юклатилди.

Ноғиронлик, боқувчисини йўқотганлик учун пенсиялар тайинлаш ва тўлаш тартиби ўзгарди. Бу меҳнатга қобилиятсиз кишиларнинг моддий аҳволини маълум даражада яхшилади.

Пенсия ҳақидаги янги Қонунга асосан меҳнат стажига эга бўлмаган фуқароларнинг ижтимоий таъминоти муаммоси биринчи мартаба ҳал этилди. Уларга ижтимоий пенсия

Қонунининг мазкур тоифадаги шахсларга нисбатан 1990 йил 1 октябрдан жорий қилиниши бежиз эмас.

Биринчи ва иккинчи гуруҳ уруш ноғиронларига пенсия иш ҳақининг 75 фоиз ҳисобидан, учинчи гуруҳ ноғиронларига эса 50 фоиз ҳисобидан тайинланади.

1 ва II гуруҳ ноғиронларининг пенсияси ўртача миқдорининг 150 фоиз (105 сўм), III гуруҳники эса 75 фоиз (52 сўм 50 тиин) миқдоридан белгиланади.

Бундан ташқари тегишли қўшимчалар ҳам кўзда тутилган. Қарамонда меҳнатга қобилиятсиз оила аъзолари бўлган ишлагандиган I ва II гуруҳ ноғиронларига ҳар бир оила аъзоси учун ижтимоий пенсияга 35 сўм миқдоридан қўшимча тўланади.

«Германия устидан ғалаба қозонилгани учун» ҳамда «Япония устидан ғалаба қозонилгани учун» медаллари ва орденлари билан мукофотланган шахсларнинг пенсия таъминоти тўғрисидаги масалани ҳаётга табиқ этиш учун тушултириш ишларини олиб бориш зарур. Яъни 1990 йил 1 октябрдан бошлаб, фақат ҳаракатдаги армия сафида жанговар харакаatlарда бевосита иштирок этиб, шундай мукофотларни олган кишиларнинг пенсияси қайта ҳисоб-китоб қилинади.

Пенсия ислохотининг навбатдаги босқичида 1991 йил 1 январидан бошлаб ижтимоий пенсиялар жорий қилинади; етми бошқарилган, ноғирон бошқарилган, уруш даврида қонтузлаш олган, жароҳатланган, қарамонда бўлиб қолган, Чернобиль АЭС фалокати оқибатларини бартараф этишда қатнашганларга янги қонун асосида пенсия тайинланади ва қайта ҳисоблаб чиқарилади, унинг гуруҳ ноғиронлари ва боқувчисини йўқотган оилалар пенсиясининг энг кам ўртача миқдорлари оширилади. Шу мундарида бошлаб 1991 йил 1 январгача тайинланган барча «эски» пенсиялар 5 сўмдан 40 сўмгача оширилади. Бу қўшимчанинг миқдори пенсияда юрган даврга боғлиқ.

1992 йил 1 январдан бошлаб, янгитдан тайинланадиган пенсиялар учун янги Қонун кучга киради. Янги Қонун кучга кирмасдан олдин тайинланган пенсиялар қайта ҳисоблаб чиқарилади.

Янги Қонун бўйича ҳисоблаб чиқилган пенсияларнинг 160 сўмдан юқориси 1993 йил 1 июль ойгача 160 сўмгача миқдорда тўланади.

Даврлик 2 миллион 100 мингдан ортиқ пенсия ҳужжатлари бир неча бор қайта ҳисоблаб чиқилиши керак.

Ҳозирги кунда ижтимоий таъминот органлари олдига катта ва мураккаб вазифа турибди.

Янги Қонун қондалари асосида пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлмаганлиги учун ред этилган, шу жумладан ижтимоий пенсия олиш ҳуқуқининг борлиги аниқланганга қадар пенсия тўлаш рад этилган барча пенсия ишларини қайтадан текшириб чиқиш керак.

Ноҳия ва шаҳар шўролари, халқ депутатлари, қишлоқ ва посёлок шўроларининг, уй-жой бошқармалари ҳамда идораларининг, маҳалла комитетларини вакиллари пенсия олмаётган шахсларни қидириб-топишлари, уларга ижтимоий пенсия тайинлаш учун тўла рўйхат тўлаш, бу масалани зудлик билан ҳал этишга ёрдам беришлари сўралади.

Бу хайрли ишда корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ёрдамига умид қиламиз.

С. ХУЖАЕВА,
Ўзбекистон ССР ижтимоий таъминот вазири.

Георгий Васильевич КАСАВЧЕНКО

Қимматбахо, ранги ва ноёб металллар катта қонларини кашф этиш ва қидириш, Ўзбекистон олтин қазиб чиқариш саноати учун Қазов Иттифоқи.

М. И. Иброҳимов, Д. Д. Берков, Р. Маматова, Р. А. Попов, У. Ҳошимов, А. И. Фозилбеков, Ш. М. Йўлдошев, Д. С. Ёдгоров, Т. Ш. Шойқубов, А. М. Ашурпиев, Н. И. Кучерский, В. Н. Сигедин.

Маздан геологияси соҳасидаги йирик мутахассис, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Георгий Васильевич Касавченко 61 ёшида тўсатдан вафот этди.

Г. В. Касавченко 1930 йилда Қасновдар ўлкасида туғилган. 1954 йилда Шимоллий Кавказ кон-металлургия институтини битирган ва шу йилдан унинг Ўзбекистон турли регионларидаги меҳнат фаолияти бошланган. У тўққиз йиллик меҳнатининг Учқулоч полиметалл конини тадқиқ этишга бағишлаган, эндиликда бу кон Олмалик кон-металлургия комбинатининг йирик хом ашё базасига айланган.

Марказий Қизилқумни геологик жиҳатдан ўрганишга доир 27 йиллик меҳнат унинг фаолиятида алоҳида босқични ташкил этади. У экспедициянинг бош геологи, бош директорнинг ўринбосари — бир-лашма бош геолог лавозимларида ишлаган.

Барча цехлар бирдай ишласин! ЭЪТИРОЗЛАРДА ЖОН БОР

— Қаршида тайёрланган унга талаб ортиб бормоқда, — дейди шахар озиқ-овқат савдоси директори Исмаил Бозоров, — у магазинларидада туриб қолмапти, бозори қаққон.

Бундай илқ гапларни вилоятнинг бошқа шахар ва қишлоқларида январи ҳақ ва савдо ходимларидан ҳам эшитиш мумкин. Қарши унинг талаб ҳам, ахтир хам ортганининг ўзига хос сабаблари бор. Бундай сифатли маҳсулот исроф бўлмайди. Ундан тайёрланган бўрсилқок нон тўйимли ва қўриқли.

Комбинат бутунлай қайта қурилди дея оламиз-у, аммо маҳсулотнинг сифат кўрсаткичи яхшиланишига тини тан олмасдан илож йўқ. Илгари Қарши нон маҳсулотлари комбинати ишлаб чиқарадиган маҳсулотнига нисбатан Россия, Қозғистондан келтирилган унга талаб ортиб кетганди. Энди эса...

Яқинда комбинатнинг тегиримон цехи қайта жиҳозланди. Қисқа вақтда цехда замонавий асбоб-ускуналар ўрнатилди. Механизм ва ускуналар Қуйбисев авиация заводи, Москва, Ленинград саноат корхоналарида тайёрланган. Улар комбинат қувватини анча оширди. Агар илгари суткасида 360 тонна ун ишлаб чиқариладиган бўлса, бу кўрсаткич энди 500 тоннага етказилди. Шуниси эътиборга лойиқ, маҳсулот сифати бутунлай яхшиланди. Ҳозир 1000 фоз ун юқори сорта топириляпти. Шундай қилиб, корхонада суръат ҳам ошди, сифат ҳам.

Аваллари цехдаги қўп ишлар қўлда бажариларди.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ЖУМҲУРИЯТ КЕНГАШИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон касабаси уюшмалари жумҳурият кенгашининг пленуми бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон касабаси уюшмаларининг XIV съездини ўтказиш тартиби тўғрисидаги, съезднинг дастури ҳужжатлари ҳақидаги масалалар кўриб чиқилди.

Ўзбекистон касабаси уюшмалари жумҳурият кенгашининг съездидаги ҳисобот, касабаси уюшмалари жумҳурият кенгашининг фаолияти ва ҳозирги шaroитда Ўзбекистон касабаси уюшмалари янгилаш йўллари тўғрисидаги маъруза тасдиқланди.

Пленумда Ўзбекистон касабаси уюшмалари жумҳурият кенгашининг раиси Б. А. Алламуродов нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

Умрхол Этамқулова ўз касбига меҳр қўйганлардан. У фидокорона меҳнат тўғрисидаги маълумотларни «Оқулов» совхозидан оқулов эътибор тоғди. Илгор сир-соғар йил охирига қадар боқимидан говмушларнинг ҳар бирдан 3055 килограмдан серқаймоқ сут соғиб олишга аҳд қилган. А. ТўРАЕВ олган сурат.

• Маҳалланг—ота-онанг •

Ўшанда у бошлаб келган маҳалла хотин-қизлар кенгаши аъзоларини бу ерда шумшайиб қарши олишди. Хонадонга яхши келин тушди-ю, ҳузур-ҳаловат йўқолди. Кечанига қарай-сунраи садолари чиққан ўй жанжал маконига айланди. Иш келин-куёвнинг ажралишигача бориб етди.

Ойиси билан хотини ўртасидаги можораларнинг сабабини тушунаган Солижон ўзини арақда берди. Ҳар кўни ишдан ичи қайтадиган бўлди. Нейини пайтада хотинини дўппослайдиган одат чиқарди.

Хосият опа кенгаш аъзолари билан ҳовлига кириб келар экан бир қарашдаёқ бунинг боисини тушуниди. Гап келин ёки қайнонанинг феъл-атворидагина эмасди. Мўъжазгина коммунал ҳовлида икки онла истиқомат қиларди. Жанжал боиси турмуш қийинчиликлари эди.

Масала кенгашнинг навбатдаги йиғилишида муҳокама қилинди. Ёш онага алоҳида квартира ажратиш масаласига маҳалла хотин-қизлар кенгаши бош бўлди. Аччагина идорама-идора шундан кейин масала иккинчи ҳал қилинди. Ҳозир бу онла вилоят марказидаги микроайонларнинг бирида алоҳида квартира иноқ яшамоқда. Солижон ичиди ташлаган. Ойида икки-та гулдаи фарзанд бор. Хосият опа эса хонадоннинг энг азиз меҳмони.

Хосият опа фарзандсиз онада албатта жанжал чинишни яхши билади. Бунинг доғини ўз бошидан кечирган. Айни уруш палласидеда орасининг бир ўғлини тарбия учун сўраб олди. Кўп ўтмай онаси ёнгинада ҳалок бўлган ўттиз саккиз кунлигудани ҳам асраб авайлаб оёқна турғизди. Энди улар

нинг иккаласи ҳам онла бошлиғи. Хосият онанинг эса олти невараси бор.

У 34 йил Бухоро пиллакашлик фабрикасида ишлаган. Ишчиларнинг мастерилиги даражасига кўтарилди. Доимо одамлар ўртасида юриб ўрганган онахон пенсияга чиқиб зериқиб қолди. Мана шунда юриштиришни анчадан буюн

муаммолари, ташвишлари бор.

Файзулла Хўжаев район Советининг депутаты М. Мухомидов Хосият опа раҳбарлигида хотин-қизлар кенгаши билан ҳамкорликда бу муаммоларни амалий ҳал қилмоқда.

Хотин-қизлар кенгашининг аъзолари С. Умарова, М. Шарипова, И. Аминова,

М. Жабборов ва катта ҳаёт тақрибасига эга бўлган онахонларидир. Уларнинг куч-ғайрати билан маҳалланинг барча гузарларида сиёсий-тарбиявий иш қизғин олиб бориюмоқда. Кенгаш кўп болали оналарга самарали ёрдам қўрсатишти.

Бундан бир неча йил муқаддам қайнона-келин можоралари авб олганди. Ўшанда 300 дан зиёд маҳалла хотин-қизларини Оқуловнинг номли мактаб клубида йиғиб бундай низолабга айланди кишиларни роса йеза қилишганди. Ойидаги аҳвалида ибрат бўладиган хотин-қизлар ҳаёт тақрибларидан сўзлаб беришди.

Кейинги пайтада хотин-қизлар кенгашининг ташаббуси билан бундай тадбирлар доимий тус олди. Уларга «Хўжум» кампаниясининг

ХУШХАБАРЛАР

Тошкентлик тўқимачилар — марказий илмий-тектириш лабораториясининг дессинатори М. Тўғрубекова билан пардозлаш фабрикасининг бош ранг беруши устаси Л. Сафоновичи Ўзбекистон Енгил саноат министрига ва тармоқ касабаси уюшмаси жумҳурият комитетининг фахрий ёрликлари билан тақдирландилар. Улар ўтган йил учун жумҳурият мунобақаси ажунарига кўра голиб, деб топилдилар.

Обуна нархи оширилмасин! — «Среднеазиатская магистраль» газетаси муҳарриратининг жамоаси шундай қарор қабул қилди. Уни йўллар бошқармаси раҳбарияти ва касабаси уюшмаси ташкилоти қўллаб-қувватлади. Урта Осиёнинг бир қанча жумҳуриятларида газетанинг ун беш мингга яқин обуначиси бор. Тахрир ҳайъати темирйўлчи-муштарийларга мурожаат этиб, уларни газетанига обуна бўлишда фаоллик кўрсатишга даъват этди. Тахрир ҳайъати муштарийларнинг кўпайишини ўзи учун молиявий ёрдамгача эмас, шу билан бирга матбуот органи таъсирчанлигининг гарови ҳам деб ҳисобламоқда.

Тошкент лойиҳалаштириш ташкилотлари директорларининг кенгаши тузилди. Унинг мақсади лойиҳалаш ишлари самарадорлигини оширишдан иборат. Бу ерда идоравий тўсиқлар йўқ, тажриба алмашиш, иқтисодий ахборотлар айир-бошлаш, ишлаб чиқариш муаммоларининг ўзаро фойдаланишлари билан олиб бориюмоқда. Кенгаш негизда кенроқ ва қолетлар ва имкониятларга, юридик шахс ҳуқуқига эга бўлган «уюшма» тузиш мўлжалланмоқда.

Тошкент лойиҳалаштириш ташкилотлари директорларининг кенгаши тузилди. Унинг мақсади лойиҳалаш ишлари самарадорлигини оширишдан иборат. Бу ерда идоравий тўсиқлар йўқ, тажриба алмашиш, иқтисодий ахборотлар айир-бошлаш, ишлаб чиқариш муаммоларининг ўзаро фойдаланишлари билан олиб бориюмоқда. Кенгаш негизда кенроқ ва қолетлар ва имкониятларга, юридик шахс ҳуқуқига эга бўлган «уюшма» тузиш мўлжалланмоқда.

Биз жамоатчи матбуот тарқатувчиларини мадди-дан умидворимиз. Қимда-ким камда 1000 нуска «Рабочая трибуна»га обуна қилди-ра, у редакциянинг 1000 сўм миқдоридан пул мукофоти олади. Қимси 500, 300 нускадан ёздирса, улар тегишли равишда 500 сўм

мамиз арзимаган лаш-лушти бекордан-бекорга қанчадан-қанча маблаг сарф қилаётганимизда, бу арзимаган маблаг-ку!

Биз жамоатчи матбуот тарқатувчиларини мадди-дан умидворимиз. Қимда-ким камда 1000 нуска «Рабочая трибуна»га обуна қилди-ра, у редакциянинг 1000 сўм миқдоридан пул мукофоти олади. Қимси 500, 300 нускадан ёздирса, улар тегишли равишда 500 сўм

«Энг ёш» марказий рўзномалардан бўлиш газетамиз нашр этила бошлаганига ҳали бир йил ҳам бўлгани йўқ. Аммо мақтанлиш эмас, унинг оёғини оша-олаптики, қамаймапти. Эҳтишол, у бунга меҳнаткаш инсон қўли билан қилинган, моли қилинган, омма овозига диққат-эътибор билан қўлоқ солишди, ўз саҳифаларини бутунлай ўзгариштириш ишларини беришди. Унинг асосий вазифаси қилиб қўйилганлиги учун ҳам эриш-гандир.

«Рабочая трибуна» («Ишчилар минбари») саҳифаларида эълон қилинган бир қатор материаллар, чунон-

чи, Шереметьево тайёрагоҳида олий даражадаги раҳбар ходимларга хизмат кўрсатиш учунга бунёд этилган махсус учувчилар отряди, Москва яқинидаги ва мамлакатимиз бошқа минтақаларидаги қўшма қўрғон-роғ, шахтёрларнинг иш ташлаш ҳаракати ҳақидаги, уларнинг ҳақиқий ва сохта саркаралари тўғрисидаги, дош зарб мавзулардаги бошқа мақолалар, кўпчилигининг эсида. Бу материаллар босилиб чиққач, ана шу имтиёзлар бекор қилинди. Хизмат қончалари болаларга ва ноғиронларга ажратилди. Норматив ҳаракатлар раҳбарларининг хатти-ҳаракати

«Рабочая трибуна»—91

га ҳушёрлик билан баҳо берилади. Биз асосий натижа эса муштарийлар хат-хабарлари оқимининг кўпайгани бўлди. Ўйлашимизки, улар бундан ҳам ортиқ бўлади. Чунки «Рабочая трибуна» меҳнат жамоалари — мафозатлари учун курашини сўйсатириш ниятида эмас. Ўртоқ М. С. Горбачев рўзноманинг биринчи сон қиқини муносабат билан оқибган таъбирномасида ишонч билдириб

айтганидек, газетамиз саҳифаларида меҳнаткаш инсон овози баралла янграб туради.

Маълумки, обуна нархи қимматлашди. Газетамизнинг баҳоси ҳам ошди. 1991 йилда унинг бир йиллик обуна нархи 16 сўм 80 тиин бўлади. Қиммат, шундай эмасми? Лекин сизга сезилмайди бўлиб қолган бу нашр бутун йил давомида хонадонингизга кириб келишини унутманг. Биз ҳозир ҳам

лар, киоскчилар ва «Союзпечать» операторлари учун ҳам қимматбахо совринлар татсиз этилган. Биз эса ўз навбатида келаси йилда ўқувчиларини ўқир сюжетли мақолалар, сиёсий мавзулардаги энг долзарб аниқликлар, навбатдаги қизқарлик ихтиролар ва кашфиётлар тўғрисидаги чиқишлар билан ҳўрсанг қилишга ваъда берамиз. Уларда Умар тарелалардан тортиб «Қаҳрабо хоналари», бобгонлик сирларгача ҳикоя қилинади. Бир сўз билан айтганда, 1991 йилда КПСС Марказий Комитетининг газетаси бўлиши «Рабочая трибуна».

«Рабочая трибуна»нинг «Ўзбекистон ва Туркиянинг бўйича ўз муҳбири».

ЭЛ УЙҚУДАН УЙҒОНСА...

Эркин САМАНДАР.

Ўзбекистон Ленин комсомолни мукофоти лауреати.

Кўзи очик ҳар одамни уй-гоқ деб бўлмайди. Очик бўлгани билан ўз кадр-қиммати-нинг оёқости бўлганини сез-маса, ғамдан қадди дол бўл-ган онанинг кўз ёшларини кўрмаса, ногирон боланинг юзидаги сариқни кўрмаса, у уйғоқми, ахир?

Кимса йўл юрса-ю атрофи-да қуриб қолган даракларни, уясини йўқотиб чирқиллаёт-ган қушларни, шўр босган отизларни кўрмаса, у уйғоқ-ми, ахир? На ўзининг, на ўз-ганининг дардида ёнмаса, қони,

жони, борлиги исён кўтарма-са, у уйғоқми, ахир?

Кўзи очик ўзи уйқудан юрган одамда кўпма айб йўқ. Уни шундай яшашга ўргатишган. Ҳар нарсдан ҳадиксирайве-радиган кимса ҳақида гап кетса, кўзининг ўти олинган, дейишади. Кўзининг ўти олин-ган одам бир дақиқа ҳам уй-ғонмай оламдан ўтиб кетиши мумкин. Ўттиз еттинчи йилда одамларнинг кўзидан олинган ўт неча авлодди тобе қилиб қўйгани ҳақиқат-ку?

Қайта қуриш боис яна кўз-лар очилди. Очилди кўп нар-

сани кўрди. Кўрдию ларзага келди. Мудроқлик энди ор-қада қолди, унга қайтиш йўқ. Лекин ҳали ҳам ҳамма уйғон-ган деб бўлмайди. Ҳали ҳам ухлатиб қўйилган одамлар эс-ки йўллардан чиқолмаётган-лар, чиқсини истамётганлар ҳам анча. Аммо қайта қуриш яратган қудратли оқимлар дилларда умид учқунларини пайдо қилиптики, шу учқунлар мудроқликни қува ажабмас.

Хурматли «Совет Ўзбекисто-ни» ўқувчиларига янги шеър-ларимни тақдим этаётим, ма-на шулар ҳақида уйладим.

Сўз ва Орол

Сўз кўнглининг гули эрур, сўз кўнглининг гавҳари, Фикр агар лашкар бўлса, сўздир унинг сарвари, Аммоки сўз бизнинг кунда елдек учар сарсари, Оролга сўз керакмайди, Орол сўзга тўйгандир.

Сўз устига сўз мингашиб, худди тоғдек қалашган, Кичик ҳам сўз талашгандир, катта ҳам сўз талашган, Олим сўздан адашгандир, шонир сўздан адашган, Оролга сўз керакмайди, Орол сўзга тўйгандир.

Агар сувага айлангандир бўлса эди сўзларни, Дунёни сува босар эди ҳайрон этиб кўзларни,

Тил ифода эта олмас шўрларни ва тузларни, Оролга сўз керакмайди, Орол сўзга тўйгандир.

Эй, сен, йўриқ ёзаётган ўртоқ, тўхта бир нафас, Эй, сен, чўпчак сўзлаётган ўртоқ, тўхта бир нафас, Орол қуриб бораётди, Орол қуриб боради, Оролга сўз керакмайди, Орол сўзга тўйгандир.

Шеърим, сен ҳам бас қила кўр, сен Оролга малҳамми, Фарҳод каби тоғларни чоп, ханжар қилиб қаламни, Орол, ахир, сўздан қуриб тарк айлағай оламни, Оролга сўз керакмайди, Орол сўзга тўйгандир.

Сиғиниш истаги

Мен сенга сиғинмоқ истайман, одам, Бош эгмоқ истайман заковатинга, Сен бўсанг, қайларга шошиб дамо-дам, Қамчи урмоқдасан ҳорғин отинга.

Мен сенга сиғинмоқ истайман, само, Бош эгмоқ истайман салобатинга, Қўлимни кўтариб талпинган асно Самода нима бор, дейдилар менга.

Мен сенга сиғинмоқ истайман, дарё, Бош эгмоқ истайман саховатинга.

Боқиб ақлим ҳайрон бўлади аммо Бузилган фароғат-ҳаловатинга.

Мен сенга сиғинмоқ истайман, гуҷум, Бош эгмоқ истайман тароватинга, Мен қолиб, кўз ёши тўқасан юм-юм Кимдан даво истаб тўроҳатинга?

Мен сенга сиғинмоқ истайман, Хива, Бош эгмоқ истайман кароматинга, Этноқод нуруни дилимга бер ва Сиғиниш бахтини ато эт менга.

Инжу билан аралаш

Жуван! эдим кандир, билан аралаш, Бир ёр топдим ўрта бўйли, қалам қош. Қора, қора дейварманлар ёрими, Қора маржон инжу билан аралаш. Халқ қўшиғидан.

Қора маржон маржонларнинг сараси, Унга етмишанинг борми чораси. Олиқ қочар нури, етдим деганда, Қаҳрлари қулғу билан аралаш.

Бир қарасанг қулар жуван ичинда, Бир қарасанг қочар оёқ учинда, Ҳижронда ёниб боради юратим Армонлари орзу билан аралаш.

Уни эгди ишқ боғида яратмиш, Бўйларини чаманларга таратмиш. Ҳам жон олар, ҳам жон беради сўзлари, Озгиди ўт суви билан аралаш.

1. Жуван — жўхори.
2. Кандир — каноп.

3. Уфори — мусиканинг ўйноқи нуқтаси.

Тонгда

Дамашқда биз муаззин ово-зидан уйғондик, билсак; да-машқликлар муаззиндан эрта уйғонган эканлар.

Шаҳар узра учар ўтти сас, Эркин қушдай қанотли нафас, Йўлларини босолмағай ҳас Уйқусидан уйғонган элиниг.

Ҳажрондан энтикиб, саҳар, Муаззинини тинглайди шаҳар. Кўз ёшлари, ғамлари аба Уйқусидан уйғонган элиниг.

Дилларида дуолари кўп, Тилларида наволари кўп, Тилин биров горат қилолмас Уйқусидан уйғонган элиниг.

Илк дуоси самога эрур, Ки ёғилсин кўп бағридан нур. Нурдан улур суяичи бўлмас Уйқусидан уйғонган элиниг.

Тилидаги яна бир дуо — Қон оқмасин, тини бўлсин дунё. Карвонлари ҳеч худуд билмас Уйқусидан уйғонган элиниг.

Бир дуоси: одамга одам Ҳамдард бўлсин, ҳамқору ҳамдам. Сўз қайтмас, сазаси ўлмас Уйқусидан уйғонган элиниг.

Булукларини унинг элполдир, Тархи тоза, ризқи ҳалолдир, Пойга чоғи отлари толмас Уйқусидан уйғонган элиниг.

Сўбхи мардон кекса-ёш бирга, Дуо айтиб бош эгар ерга. Орузлари ушмайди қолмас Уйқусидан уйғонган элиниг.

Шоир ижодхонасида

Юлдуз билан

Ул менн сеҳр айлади-ки кўз билан, Не бўлганим айта олмам сўз билан.

Бир оёқ остига тушдим хас қаби, Бир ўсиб тенг келдим ул юлдуз билан.

Ерда, кўкда изларин излар кўзим, Оқ урарман тун билан, кундуз билан.

Субҳидам излаб уни гулшан аро Кўз тутармиз йўлига наргиз билан.

Бошларимдан хуш учар келганда дуч, Киприги ўқ, қошлари кундуз билан.

Ҳажрида рангини худ сомон этиб, Талашур ҳусни гули қирмиз билан.

Кетдинг ўздан сен Самандар кўзин деб, Элда юргайсан, ахир, не юз билан.

Кузги ўйлар

Оёқлар остига тўкилар ҳазон, Узилар япроқлар узоқ-яқинда. Узилар ушлаган, ушаламаган армон, Уйлайман учатган вақт ҳақида.

Оёқлар остига тўкилар ҳазон. Дараклар йўлларга тўкилар ғамин. Ҳаёлим учадан қушдек, ўй томон, Уйлайман муңингиз одам-онамин.

Оёқлар остига тўкилар ҳазон, Ерга сариқ ёшлар томадилар жим. Дук-дук садо беради ўртаб ногаҳон Дорига суяиб қолган юрагини.

Оёқлар остига тўкилар ҳазон, Олам тўлиб боради рангини нола. Уқиниб, касалман дўстим уйлайман, Ҳаёлим кетади шифоҳонага.

Япрогин тўкар нок, тарағу жийда, Шаҳол соғурай дер боғ, тиббонда. Уйлайман эртанинг ташвишларида Бирини тўкаётган Ўзбекистонни.

Тўртликлар

Тўртга сайраб бўлбў бўлайин демас, Тикан ўсаётиб гўл бўлайин демас. Не-не саксовуллар гуруллаб боради, Олов ёнаётиб қул бўлайин демас.

У одам яхшидир, бу одам ёмон, Туну кун дилингни кемирар гумон. Ўзинг-ки, яхшимми ё ёмонмисан, Сен ўзинг ҳақингда ўйласан қачон!

Биздан олдин не-не ўтдан омон чиққан дунё бу, Ўт ўйнаган фотиҳларин чоғга тикқан дунё бу. Тўлиб тошган дарёларин қуритганда ёғиллар Кўз ёшини дарё этиб олға оққан дунё бу.

ФУТБОЛ ВА КОНЦЕРТ

Шу кунларда жумҳуриятимизда Болгариянинг маш-хўр футбол командаларидан бири «Левски» футболчилари меҳмон бўлиб туришмоқда. Шу муносабат билан дам олиш кунини—9 сентябрда «Пахтакор» командаси билан болга-риялик футболчилар ўртасида ўтказиладиган халқаро ўр-тоқлик учрашувини ўзига хос байрамга айлантириш мўл-жалланмоқда.

Маълумки, «Левски» футбол-чилари Болгариянинг 17 бор чемпиони, тўрт марта жумҳу-рият совринини кўлга кирит-ган коллектив ҳисобланади. Бу команда Тошкентга биринчи марта келди. Меҳмонлар ора-сида Крилл Вангелов, Петр Михтарсин, Ивайло Панчев ва Станомир Стоилов каби тажри-бали футболчилар бор.

Пахтакорчиларнинг Болга-рия футболчилари билан уч-рашувиде иштирок этишга тўғ-ри келган, — дейди «Пахта-кор» командасининг бошлиғи Б. Абдураимов. — Учрашув са-фарда ўтказилган. Моҳир футболчи Павел Панов билан дўстлашиб қолганам. 1964 йи-ли ўтказилган ўйинда болга-рия командаси «Левски» — «Спартак» деб аталарди. Уч-рашувда пахтакорчилар дарва-зага иккига жавобсиз тўп ки-риштирган эди. Шундан бирини ўн бир метрли белгидан ни-шонга олиш менга nasib эт-ган.

Панов билан Абдураимов Тошкентда ўтказиладиган халқ-аро ўртоқлик учрашувини ҳа-қида фикр юритиб: «Бу ўйин кимнинг фойдасига ҳал бўлиши асосий масала эмас. Балки учрашувда футболчилар ўрта-сида ўзаро мулоқот, дўстона муносабатлар, тажриба алма-шишлар, қолаверса, ақойиб ўйин кўрсатиб, мухлисларни маъмурн этишдир, деган фикр-ни билдирдилар.

Болгария футболчилари 7 сентябрь кунин Бухорода ма-ҳаллий «Нуррашом» коман-даси билан дастлабки учрашувини ўтказдилар.

Р. УМАРОВ.

Муҳаррир
Р. РАҲМОНОВ.

Реклама ва эълонлар

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

1990—1991 ўқув йили учун

КЕЧКИ ТАЙЕРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТАЙЕРЛОВ БЎЛИМИГА ЎРТА МАКТАБНИ ТУГАТ-ган, 34 ёшдан ошмаган, қамида 2 йил МЕХ-НАТ СТАЖИГА ЭГА БЎЛГАН ХАЛҚ ҲУЖАЛИГИ-НИНГ ҲАММА СОҲАСИДА ИШЛОВЧИ ИШЧИЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР, ШУНИНГДЕК, СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДАН ҚАЙТГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИ-НАДИ.

Тайерлов бўлимига кириш учун тавсиянома-йўлланма икки йилдан кам бўлмаган иш стажига эга шахсларгагина берилади. Ишчи вазиёфасиди амалий иш стажининг шу корхонадаги охириги 1 йили ўзлуқсиз бўлмоғи лозим. Ўқиш учун йўлланма олган колхозчилар ҳар бир йил учун шу колхознинг минимум меҳнат кунига эга бўлиш-лари керак.

Тайерлов бўлими қўйидаги мутахассисликлар бўйича тингловчилар қабул қилади: математика, амалий матема-тика, физика, география (қуруқлик гидрологияси), химия, биология, тупроқшуновил ва агрохимия, ўзбек тили ва адабиёти, сиёсий иқтисод, фалсафа, психология, социоло-гия, журналистика, рус тили ва адабиёти, миллий мактаб-ларда рус тили ва адабиётини ўрганиш.

Тайерлов бўлимига кирувчилар қўйидаги ҳужжатларни тоширишлари лозим: университет ректорини номига ариза, иш жойидан (ҳарбий қисмдан) йўлланма, ўрта маълумот ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), меҳнат дафтарасидан қў-чирма (ташқилот раҳбари тасдиқлаган), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) тавсифнома, 08/У андозадаги тиббий шаҳодатнома, 3×4 см. ҳажмдаги 8 та фотосурат.

Аризалар 20 сентябргача қабул қилинади. СУҲБАТ (танланган ихтисосга қараб) 2 ЕКИ 3 ФАН-ДАН 21 СЕНТЯБРДАН ЎТКАЗИЛАДИ.

Тингловчилар маънафидан комиссиядан 2 октябрда ўтқа-зилади.

Тайерлов бўлимини тугатган ва битириш имтиҳонлари-ни муваффақиятли тоширган шахслар университетнинг 1 курсларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

МАШҒУЛОТЛАР 3 ОКТЯБРДАН ВОШЛАНАДИ.

Ўқш мuddати — 10 ой.

Паспорт, ҳарбий билет, меҳнат дафтарчаси, комсомол, касба билетлари шахсан кўрсатилади.

Манзилнинг: Тошкент-95, Талабалар шаҳарчаси, био-логия факультети, 1-қават, 105-хона.

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

7 сентябрда — Оққуш қўли.
8, 9 сентябрда — Чиполлино (12.00), Ринголетто (19.00).

13 сентябрда — Чю-Чю-сан.
14 сентябрда — Тоҳир ва Зухра.
15 сентябрда — Евгений Онегин.
16 сентябрда — Аловиддиннинг сеҳри чирғи (12.00), Кармен (19.00).

18 сентябрда — Гофман эртақлари.
19 сентябрда — Масхарабозлар.
20 сентябрда — Иоланта.
21 сентябрда — Майсарининг иши.
22 сентябрда — Травната.
23 сентябрда — Этик кийган мушук (12.00), Фауст (19.00).

25 сентябрда — Флория Тоска.
26 сентябрда — Ринголетто.
27 сентябрда — Гофман эртақлари.
28 сентябрда — Севилья сартароши.
29 сентябрда — Травната.
30 сентябрда — Кошеля (12.00), Отелло (19.00).

КУНДУЗГИ СПЕКТАКЛЛАР СОАТ 12.00 ДА. КЕЧ-КИ СПЕКТАКЛЛАР СОАТ 19.00 ДА ВОШЛАНАДИ.

Билетлар театр кассасида 10.00 дан 19.30 гача соти-лади.

Танаффус соат 15 дан 16.00 гача.
Маълумотлар олиш учун телефон 33-90-81.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

9 СЕНТЯБРДАН ВОШЛАБ

СССРДА — ГАСТРОЛДА

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

«КОРЕЯ ЦИРКИ—90»

ЦИРК САНЪАТИНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИДАН ИБОРАТ КАТТА РАНГ-БАРАНГ ПРОГРАММА.
Тошкент соат 19.30 да; шаба кунлари — соат 16 ва 19.00 да; яшанба кунлари — соат 13.00 ва 16.00 да бошланади.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

Болалар муассасалари ва қишлоқ жойларининг талаб-номаларига навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.

Касса дам олиш кунисиз, соат 10 дан 20.00 гача иш-лайди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

Цирк фойсидида сурачхона ишлаб туради.

Ўзбекистон қишлоқ ҳўжалик Давлат кооператив комитети жамоаси кекса ходим, меҳнат кексаси Ўзбекистон қишлоқ ҳў-жалик вазирилик даврида ҳи-соб ва ҳисобот бошқармасининг бошлиғи бўлиб ишлаган шах-сий пенсионер

Анвар
АҚБАРОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қила-ди.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиотрансмиттер Давлат қў-митаси жамоаси бадий муси-кавий кўрсатувлар ижодий уюшмасининг адабиёт бўлими мудири Самад Пулатовга отаси

Аҳад
ПУЛАТОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қи-лади.

Тошкент давлат педагогика институтининг тарих факультети жамоавчилари ва инсти-тут раҳбарлиги баш бухгалтер М. П. Утемураевага отаси

Пердех
УТЕМУРАТОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қи-лади.

Ўзбекистон уруш ва меҳнат ветеранларининг жумҳурият кенгаши партия ва меҳнат ре-терани, кекса журналист

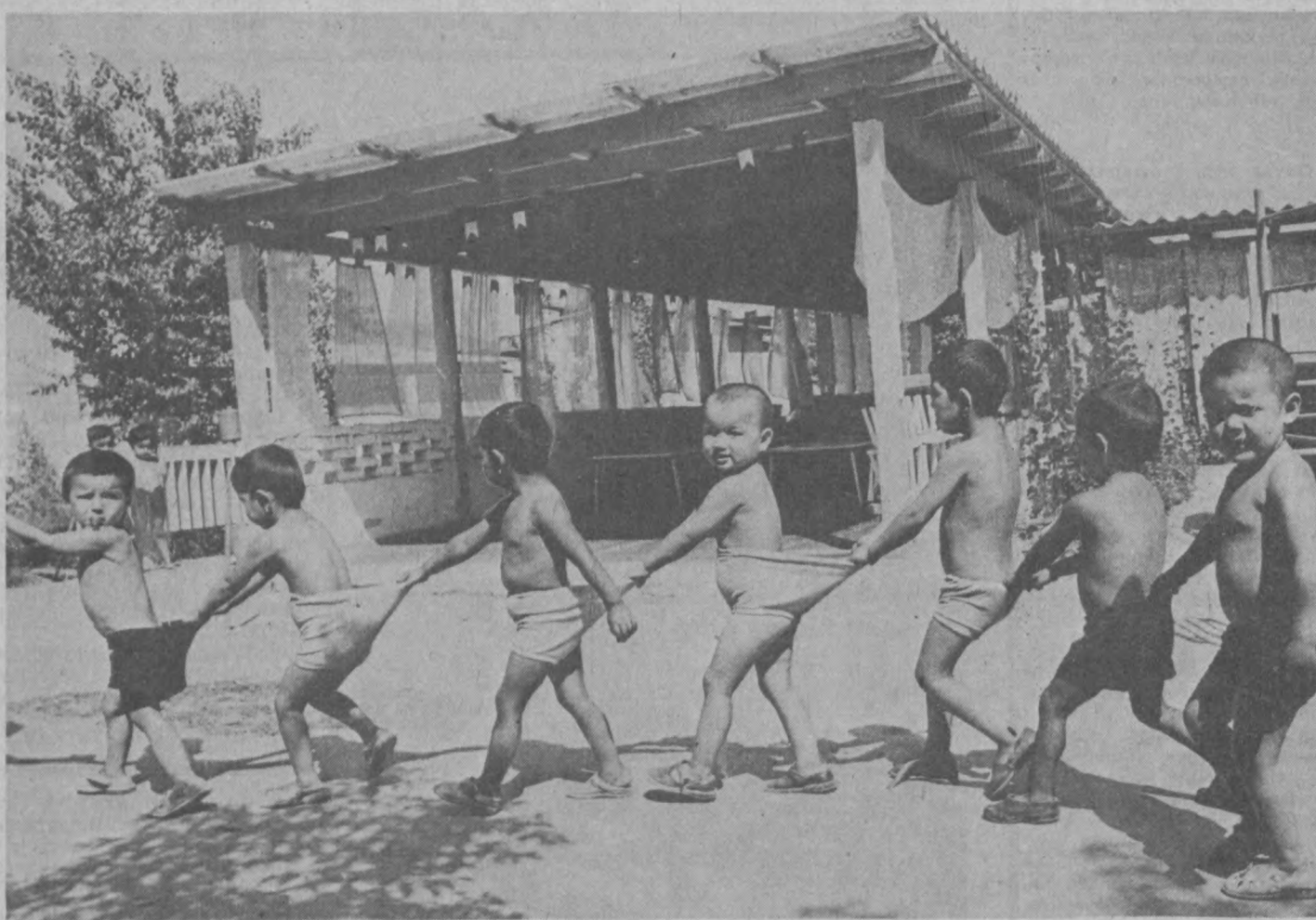
Тўлқин
РУСТАМОВНИНГ

вафот этганлиги чуқур қай-ғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қи-лади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Ко-митети наشريётининг Меҳнат Қизил Бай-роқ ордени босмахонаси, 700083, Тош-кент, Ленинград кўчаси, 32.

Газета офсет усулида, А—2 форматда босилади.

«Фотоконкурс—90»

Болалигим, тойқоқлим, дуҳлигим...

В. КОВЕЛИН фото-этиди.

Ахборот

Ўзбекистон давлат табиати муҳофаза қилиш комитети ҳу-зурида ташкил қилинган дав-лат ихтисослаштирилган инс-пекцияси бакилар, қушлар ва ўсимликларнинг «экологик жиҳатдан тозаллигини текчи-

ришга киришди. Корхоналар-даги газ тозалаш иншоотлари-ни, улардан чиқаётган тўту-ларнинг нормадан ошмаслиги-ни назорат қилиш ҳам унинг вазифасига қиради.

Жумҳурият давлат нефть маҳсулотлари комитети ўз де-ромаларидан хайрия мақсад-лари учун ярим миллион сўм ажратди. Ҳўжалик ҳисобига

ўтилганидан кейин давлат бўлди. Жумҳурият Президен-тининг фармонида асосан уй-га эгалик қилиш тўғрисидаги ҳужжатлар яқин вақт ичиде вилоят марказида яшовчи яна ўн юз нафар Улуг Ватан уру-ши иштирокчисига, байналми-лалчи жангчиларга ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар-нинг оилаларига топширилади.

Гулистонда давлат курган хо-надон биринчи марта шахсий мулк сифатида расмийлашти-рилди. Улуг Ватан уруши ве-

БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, пропаганда — 32-55-70, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ ҳўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, совет қурилиши — 33-12-46, 32-57-20, 32-54-18, фан, мада-ният ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21, адабиёт ва санъат — 32-20-36, 32-54-35, 32-55-16, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, халқаро ҳаёт — 32-54-14, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06, комму-нистик ахлоқ — 32-54-29, фелетонлар — 32-54-27, иллюстрация — 32-57-22.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» («Советский Узбекистан») Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС:

700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.